

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.119/2018/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a Virágné dr. Nagy Erika ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek - a dr. Tóth Tamás ügyvéd ügyintézője mellett eljáró Dr. Tóth Tamás Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt I.rendű alperes neve (cím) I. rendű, a jogi képviselővel nem rendelkező II.rendű alperes neve (cím) II. rendű alperesekkel szemben szerződés semmisségének megállapítása iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 5.P.20.691/2017/16. sorszámu ítélete ellen a felperes által 18. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű alperesnek 13 500 (tizenháromezer-ötszáz) forint áfát tartalmazó 63 500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

Az I. rendű alperes mint kölcsönbeadó, valamint a felperes és a II. rendű alperes mint adósok 2007. február 14-én közjegyzői okiratba foglalt, annuitásos deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek.

A kölcsönszerződés alapján az I. rendű alperes legfeljebb 10 000 000 forintnak megfelelő összegű svájci frank alapú kölcsön nyújtását vállalta, a szerződésben rögzítettek szerint a kölcsön összege svájci frankban meghatározva a szerződéskötés napján 70 685 CHF. A kölcsönt a felperes és II. rendű alperes 5,15%-os induló ügyleti kamattal, 2,5%-os induló kezelési költséggel, 8,9% THM mellett 240 hónap alatt, havi 696 CHF törlesztőrészlet mellett vállalta visszafizetni.

A szerződés 3.1 pontja szerint a hitel összegének rendelkezésre bocsátása akként történik, hogy a hitelező a folyósítás napján megállapítja a szerződésben rögzített forint összeg CHF ellenértékét a folyósítási napon érvényes, a T.banknál jegyzett reggeli devizavételi árfolyamon, majd annak folyósítási járulékkal és konverziós költséggel csökkentett összegét utalja az adós által nyitott devizahitel elszámolási számlára, ezt követően azt a folyósítás napján érvényes T.banknál jegyzett reggeli devizavételi árfolyamon forintra konvertálja, és ezt az összeget utalja az adós által megjelölt forint bankszámlára.

A törlesztés során a 4.3 pont értelmében az esedékessé vált devizában meghatározott összeget a T.banknál jegyzett, a lemelés napján érvényes reggeli deviza eladási árfolyamon számított forint összeg emeli le a kölcsönbeadó az adós forint bankszámlájáról a devizahitel elszámolási számlára.

A 15. pontban az adós a szerződés aláírásával elismerte, hogy az I. rendű alperes az adós által elfogadott módon és tartalommal tájékoztatást adott arról, hogy a hatályos deviza szabályozás, így különösen a forint intereveciós sávjának megállapított értéke alapján a kölcsön folyósítása és visszafizetése közötti időszakban a kölcsön forintban kifejezett nominális összege, és ezzel összefüggésben az adós által visszafizetendő összeg forint ellenértéke folyamatosan és jelentős mértékben változhat, akár az adós számára kedvezőtlenül is.

A felek a kölcsönszerződéshez kapcsolódóan - ugyancsak közokiratba foglaltan - jelzálogszerződést és opciós szerződést is kötöttek. A jelzálogszerződésben rögzítették, hogy a hitelező a kölcsönszerződés alapján 70 685 CHF összegű kölcsönt nyújtott, ezen összeg és járulékai erejéig alapítottak jelzálogjogot a D. ...14/4 helyrajzi szám alatti ingatlanra. Az ingatlan-nyilvántartásba ennek megfelelően 70 685 CHF és járulékai erejéig került a jelzálogjog bejegyzésre az I. rendű alperes javára.

Az opciós szerződés 1. számú mellékleteként határozták meg - a 18. pont szerint - a PSZÁF jelzálogfedezetű ingatlanhiteket igénylő ügyfelek számára kiadott tájékoztatóját. Ez kiemeli, hogy a devizahitelek első látásra kedvezőbbnek tűnnek, azonban további költségekkel és kockázatokkal járnak az ügyfeleknek. Részletesen elmagyarázza a vételi és eladási árfolyam alkalmazását és annak következményeit. Kitér az árfolyamváltozás kockázatára is, részletesen elmagyarázva és példával is illusztrálva az árfolyamváltozás hatását a törlesztőrészletre. Külön címben emeli ki, hogy a svájci frank esetében az ismertett kockázatok az euro övezethez való csatlakozás után is fennmaradnak, a jelenleg olcsó devizahitelek kamatterhei várhatóan növekedni fognak, melynek mértéke nem jósolható.

A felperes és **P. K.** 2015. szeptember 15. napján a fenti kölcsön kiváltására kölcsönszerződést kötöttek a **H. T.** Takarékszövetkezettel 8 735 644 forint kölcsön nyújtására, amelyből a fennálló kölcsöntartozást megfizették.

A felek közötti, a 2014. évi XL. törvény (továbbiakban elszámolási törvény) szerinti elszámolás felülvizsgált.

A felperes módosított kereseti kérelmében a szerződés határozathozatalig történő hatályossá nyilvánítását, valamint azt kérte, hogy a bíróság „az I. rendű alperest 8 735 644 forint és annak kamatai leszállításában marasztalja”. Hivatkozott arra, hogy a szerződés jogszabályba ütközik, mivel nincs meghatározva a tárgya; az nem tartalmazza az értékbécslés díját és a bankszámlavezetés díját, mint költségeket; a THM meghatározása nem felel meg a jogszabályoknak; valamint az árfolyamkockázatról való téves tájékoztatás miatt a szerződés tisztességtelen. A II. rendű alperest az I. rendű alperessel szembeni keresetének tűrésére kérte kötelezni.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérte.

A II. rendű alperes a kereset teljesítését nem ellenezte.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 127 000 forint perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt 524 100 forint kereseti illetéket az állam viseli.

Rögzítette, hogy a kölcsönszerződés részét képező Üzletszabályzat 18.2. pontja szerinti választottbíróági kikötés a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban:

Ptk.) 205/B. §-ának (2) bekezdése szerint nem vált a szerződés részévé, amennyiben a szerződés részének kellene tekinteni, az a 3/2013. Polgári jogegységi határozat szerint érvénytelen.

A felperes módosított kereseti kérelme kielégítette az elszámolási törvény 37. § (1) bekezdésben foglalt követelményeket.

Rögzítette, hogy a kölcsön összegét a Kölcsönszerződés 1. pontja kifejezetten meghatározza, ugyanez a pont tartalmazza azt is, hogy a kölcsön nyilvántartása CHF devizanemben történik. Ezen rendelkezések és a szerződés 3.1.a) pontja alapján egyértelmű, hogy a kölcsön összegét a felek 10 000 000 forintnak megfelelő svájci frankban határozták meg, amely a szerződéskötés napján a szerződés 1. pontja szerinti 70 685 CHF volt, a folyósításkor pedig - ahogy a felek a 3.1.a) pontban rögzítették - az e nap reggelén jegyzett devizavételi árfolyamnak megfelelő CHF összeg, azaz 63 889,60 CHF. A felperes hivatkozásával szemben ezt a CHF összeget nem volt szükséges utóbb külön szerződésmódosító okiratba foglalni, a kölcsön összege ugyanis nem változott, csak a kölcsönösen elfogadott számítási mód eredményezett eltérést. A szerződés az 1/2016. Polgári jogegységi határozat 1. pontjára figyelemmel megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja által előírt követelménynek.

A szerződés tárgyának meghatározatlansága, mint kereseti hivatkozás kapcsán az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésnek nincs a szerződés érvénytelenségét eredményező hatása.

A felperes Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjára alapított hivatkozása körében kifejtette, hogy a lakossági folyószámlát nem az alperes nyitotta és vezette, a bankszámla szerződés nem a peres felek között jött létre, a számlavezetési költségeket illetően a bankszámlaszerződésnek kellett kielégítenie a Hpt. 213. § (1) bekezdésének c) pontját, ez a perbeli szerződésen kívül áll.

A kölcsönszerződéshez kapcsolódó Üzletszabályzat (9/A/6., V.2.b) pontja rögzíti, hogy a bank a THM számításánál a harmadik személynek fizetett költségek közül figyelembe veszi az ügyfél által felajánlott fedezet értékebecslésének a díját. A szerződés ezért ez okból sem érvénytelen.

A szerződés részét képező Üzletszabályzat THM-ről szóló V. fejezete - amely egyebekben kifejezetten utal is a 41/1997. (III.5.) Korm. rendeletre -, valamint az egyedi szerződés együttes tartalma a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjába foglalt előírásnak eleget tesz. Az egyedi szerződés 2.d) pontja rögzíti a THM százalékos mértékét (8,9%), valamint hogy annak meghatározása forint fizetések alapján történt. Az Üzletszabályzat V.8. pontja szerint deviza alapú hiteleknel az ügyfél által teljesített fizetéseket a bank forintban veszi figyelembe, árfolyamként a banknál alkalmazott, a szerződés megkötését megelőző 10 napnál nem régebbi, míg a bank üzletszabályzataiban, hirdetményeiben, nyilvános tájékoztatójában és ajánlattételében a tárgynegyedévet megelőző hónap 1. munkanapján érvényes deviza eladási árfolyamot viszi figyelembe. Jelen szerződésnél a 2007. február 5-i árfolyamot vették figyelembe, amely a „10 napnál nem régebbi” kitételnek megfelel.

Megállapította, hogy a kölcsönszerződés I.15. pontja, valamint az adós által a kölcsönszerződés aláírásával elismerten átvett az üzletszabályzat „Amit a devizahitelekéről tudni kell!” címet viselő 13/a. melléklete részletes magyarázatot adott a deviza alapú hitelek mibenlétéről, kockázatairól. Azok egyértelműen, az átlagos fogyasztó számára is világosan és érthetően, ugyanakkor kellő mélységben adnak tájékoztatást és magyarázatot arra vonatkozóan, hogy a felvett kölcsön havi törlesztőrészelei a CHF és a forint egymáshoz viszonyított árfolyamának alakulásától függően változhatnak, valamint, hogy ez az adós számára kockázatot jelent.

A Ptk. 4. § (1) bekezdésére figyelemmel a felperes alappal arra nem hivatkozhatott, hogy nem olvasta el a teljes szerződést: a kölcsönvevőtől elvárható ugyanis, hogy a szerződést alaposan áttanulmányozza, és szükség esetén az egyes általa nem érthető rendelkezésekről tájékoztatást kérjen.

Mivel az I. rendű alperes igazolta, hogy a tájékoztatási kötelezettségének eleget tett, a perben a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy az alperes képviselőjében eljáró személytől olyan konkrét, és hitelt érdemlőnek tűnő tájékoztatást kapott, amelyből alappal gondolhatta, hogy az árfolyamkockázat nem valós, annak nincs reális valószínűsége, illetve az bizonyos mértékig korlátozott, azaz van egy maximuma. Ezt azonban a perben nem bizonyította.

Az elsőfokú bíróság a Pp.78. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltségről, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján megállapította, hogy a feljegyzett illetéket az állam viseli.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperes marasztalását kérte az általa még követelt 8 735 644 forint és kamatai leszállításában.

Továbbra is állította, hogy a felek közötti kölcsönszerződés nem felel meg a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak, mivel abban a megfizetendő kölcsön összege svájci frank pénznemben nem került meghatározásra, csak az annak megfelelő forint összeg, emiatt a szerződés tárgya nem egyértelműen meghatározott, illetve nem meghatározható. A külföldi pénznem megjelölése tájékoztató jelleggel nem elegendő, e körben hivatkozott a Kúria 6/2013. Polgári jogegységi határozatának III.1. pontjában foglaltakra. Állította, hogy a tényleges svájci frank devizanemben feltüntetett összeget a bank egyoldalúan, az ügyfél által nem kontrollálható módon határozza meg.

Továbbra is állította, hogy a vételi- és eladási árfolyamok alkalmazásából eredő teher olyan költség, amit a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerint a szerződésben fel kell tüntetni.

Kifogásolta, hogy az alperes jogszabálysértő módon a tulajdoni lapra nem az utalás napja szerinti árfolyammal számított 10 000 000 forintnak megfelelő svájci frank összeget vezette fel, melynek a végrehajtás szempontjából előre beláthatatlan következményei lehetnek.

Hivatkozott arra, hogy a **H. Takarékszövetkezet** a **M. T. Bank Zrt**-hez tartozik, annak jogilag alárendelt elválaszthatatlan egysége, ezért ugyanazok a jogok és kötelezettségek vonatkoznak rá, mint a **M. T. Bank Zrt**-re. Erre tekintettel a **H. T.**-nél felperes által nyitott folyószámla szerződés költsége a jelen szerződés tekintetében is a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerinti költség. Állította, hogy az értébecslés díját is figyelembe kellett volna venni a THM számítása során, a kölcsönszerződés ugyanakkor annak mellékleteivel együtt sem tartalmaz tájékoztatást ezen díjra vonatkozóan.

Állította, hogy az általános szerződési feltételekről szóló tájékoztatót a felperes nem kapott kézhez.

Továbbra is hivatkozott arra, hogy a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjába ütközik, emellett sérti a 41/1997. (III.5.) Kormányrendelet 11/B. § (1) és (3) bekezdésében foglaltakat, a szerződésben szereplő „a szerződés megkötését megelőző 10 nappal nem régebbi árfolyam” kitétel nem felel meg a jogszabályban foglaltaknak. Állította, hogy a finanszírozási igény alapján a szerződésben szereplő svájci frank összeg 141,47 HUF/CHF árfolyammal került megállapításra, mely árfolyam sem az alperes, sem az MNB jegyzései között nem szerepel.

Továbbra is hivatkozott arra, hogy a felperes nem kapott arra vonatkozóan tájékoztatást, hogy a devizaalapú hitel milyen kockázattal jár, éppen ellenkezőleg, arról tájékoztatták, hogy ezen kölcsönszerződések a legkedvezőbbek, hiszen minimális kockázattal járnak, a THM is a legkedvezőbb. Az alperes köteles lett volna az árfolyamkockázat hatásaira szóban is felhívni a felperes figyelmét, ezt az írásbeli tájékoztatás nem helyettesíti.

Állította, hogy habár a felek úgynevezett annuitásos deviza kölcsönszerződést kötöttek, az alperes minden hónapban más árfolyamon állapította meg a havi törlesztőrészlet összegét, így minden hónapban eltérő összegű törlesztőrészlet megfizetésére volt köteles. Az alperesnek a svájci frank alapkamatában beállt csökkenést is érvényesítenie kellett volna a felek jogviszonyában.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Hivatkozott arra, hogy a felek között az elszámolási törvény szerinti elszámolás megtörtént, az felülvizsgált, így az abban foglaltakra vonatkozó felperesi előadás nem vizsgálható. Az alperes az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett összegtől függetlenül a ténylegesen folyósított 63 889,5 svájci frank alapján érvényesít igényt a felperessel szemben, a jelzálogszerződés módosulásait egyetlen pénzügyintézet sem követi az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel.

Állította, hogy a felperes nem az elszámolási törvény 37. § (1) bekezdése és 37/A. §-ában foglaltaknak megfelelően terjesztette elő a kereseti kérelmét, olyan jogalapokat és összecszerúségeket ismétel, melyek jogszabályi rendelkezésekkel rendezettek.

Hivatkozott arra, hogy az árfolyamkockázat vonatkozásában a megfelelő tájékoztatást megadta, melyet az elsőfokú eljárás során kihallgatott tanúk vallomása is alátámasztott. A felperes tisztában volt azzal, hogy a devizaalapú hitelnek az árfolyamváltozásból fakadóan vannak kockázatai.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság eljárása során lényeges eljárási szabálysértés nem történt. Az elsőfokú bíróság a tényállást a döntéshez szükséges mértékben feltárta, az abból levont jogi következtetéseivel az ítéletábra egyetértett, azt megismételni nem kívánja. A felperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel az ítéletábra az alábbiakat rögzíti.

A felperes fellebbezésében tévesen értelmezte a Kúria 6/2013. Polgári jogegységi határozatának III.1. pontjában foglalt rendelkezéseket, azokat szövegkörnyezetükből kiragadva idézte. A jogegységi határozatban írtakból nem következik, hogy magában a kölcsönszerződésben a kölcsön forint összegének és svájci frank összegének egyaránt pontosan, nem tájékoztató jelleggel kellene szerepelnie. A felperes által hivatkozott jogegységi határozat folytatódó szövege is akként folytatódik, hogy a kirovó és lerovó pénznem eltéréséből szükségszerűen fakad, hogy a szerződéskötés időpontjában nem lehet megmondani, hogy a lerovás pénzneméből mennyit kell adni ahhoz, hogy az adós teljesítsen, ez a kirótt tartozás egyértelmű meghatározottságát nem érinti. A Kúria ugyanakkor kifejezetten a szerződés tárgyának meghatározottsága körében 1/2016. szám alatt jogegységi döntést hozott, melynek az elsőfokú bíróság által is helytállóan idézett 1. pontjában akként foglalt állást, hogy a kölcsönszerződés megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak, ha a kölcsön összegét forintban határozza meg, feltéve, hogy az így meghatározott kölcsönösszeg devizában kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában a folyósításkor az akkor irányadó árfolyam figyelembevételével. ekként foglalt állást az Európai Unió Bírósága a C-126/17. szám alatti ítéletében is. E szerint a 93/13/EGK tanácsi irányelv 4. cikkének (2) bekezdését és 5. cikkét akként kell értelmezni, hogy megfelel a világos és érthető megfogalmazás követelményének, ha a fogyasztó rendelkezésére bocsátandó kirovó pénznemként devizában kifejezett lerovó pénznemhez képest meghatározott pénzösszeg világosan feltüntetésre kerül, vagy ha ezen összeg meghatározása a folyósítás időpontjában érvényes árfolyamtól függ, a ténylegesen kölcsönadott összeg számítási módszerei, valamint az alkalmazandó árfolyam átlátható. Ezen követelménynek pedig a perbeli kölcsönszerződés megfelel, hiszen annak 3.1. pontja mind az alkalmazandó árfolyamot, mind az átszámítás mechanizmusát egyértelműen és világosan rögzíti.

A szerződésben rögzített és a folyósításkor megállapított svájci frank pénznemben, mint kirovó pénznemben meghatározott kölcsön összege természetesen tér el egymástól, hiszen svájci frank árfolyama időközben változott. E körben nem volt annak jelentősége, hogy a felperes által hivatkozott 141,47 HUF/CHF árfolyam szerepel-e az I. rendű alperes vagy az MNB jegyzései között. A felperes a kölcsön összegének ekkénti meghatározását, az árfolyam meghatározását és

átszámítás módszerét elfogadta, az ennek alapján részére folyósított kölcsönt felhasználta, annak visszafizetését a szerződés rendelkezései szerint megkezdte.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felek közötti kölcsönszerződés érvényességét nem érinti, hogy a felek közötti jelzálogszerződés alapján az ingatlan-nyilvántartásba jelzálogjoggal biztosított összegként a szerződésben meghatározott, és nem a ténylegesen folyósított svájci frank összeg került bejegyzésre. A felek a közjegyzői okiratba foglal jelzálogszerződésben a kölcsönszerződés tartalmaként azt rögzítették, hogy a kölcsönnyújtó 70 685 svájci frank kölcsönt nyújtott az adósnak, a 2. pont szerint ezen tartalmú kölcsönszerződésből eredő követelés megfizetésének biztosítására alapítottak jelzálogjogot. Az ingatlan-nyilvántartásba a jelzálogjog a Ptk. 262. § (3) bekezdése szerint ezen összegre volt bejegyezhető. A felperes hivatkozásával ellentétben ennek a végrehajtás szempontjából következményei nincsenek, hiszen a Ptk. 262. § (3) bekezdés utolsó mondata szerint a követelés csökkenése vagy megszűnése a bejegyzés tartalmára tekintet nélkül kihat a zálogjogra, az I. rendű alperes, mint hitelező az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett összegtől függetlenül a felperessel, illetőleg II. rendű alperessel, mint adósokkal szemben csak a ténylegesen fennálló összegű követelését érvényesítheti.

A felperes tévesen hivatkozott továbbá arra, hogy a Kúria jogegységi határozata szerint a vételi- és eladási árfolyamok alkalmazásából eredő teher olyan költségnek minősül, melyet a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerint a szerződésben fel kell tüntetni.

A 2/2014. Polgári jogegységi határozat 3. pontjában kifejezetten akként rendelkezik, hogy a Kúria EBH2013.G.10. számon közzétett határozat - amely kimondta, hogy a kétnemű deviza árfolyam alkalmazása során felmerülő különbözet költségnek minősül, mely mértéke feltüntetésének a hiánya a szerződés semmisségét eredményezi - elvi bírósági határozatként való fenntartását megszünteti, mert az abban foglaltak már meghaladottá váltak. A 2/2014. jogegységi határozat a különmemű árfolyam alkalmazását tisztesség-telennek minősítette, aminek következménye, hogy annak helyébe a Ptk. diszpozitív rendelkezései lépnek. Egy tisztességtelen szerződési rendelkezés feltüntetésének elmaradása miatt pedig a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján a szerződés nem minősíthető jogszabályba ütközőnek.

A felperes keresetének elbírálása szempontjából nem bírt jelentőséggel, hogy a felperesi forint bankszámlát vezető **H.** Takarékszövetkezet és az I. rendű alperes egymással milyen jogi kapcsolatban áll. A folyószámla szerződés és a perbeli kölcsönszerződés egymástól elkülönült szerződések abban az esetben is, ha mindkét szerződés ugyanazon felek között jön létre. A lakossági bankszámla szerződés alapján a számlát vezető pénzügyi intézmény különböző, a kölcsönszerződéstől független szolgáltatások nyújtására köteles, a számlatulajdonost ezen szerződésből eredő, a kölcsönszerződéstől eltérő jogok illetik és kötelezettségek terhelik, a számlavezetéssel kapcsolatos költségek erre tekintettel nem minősülnek a kölcsönszerződéssel kapcsolatos költségnek.

A Hpt. szerződéskötéskor hatályos 213. § (1) bekezdés b) pontja szerint a fogyasztási lakossági kölcsönszerződésnek tartalmaznia kell az éves százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót, valamint a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett esetleges egyéb költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést. A felek közötti kölcsönszerződés a THM százalékos mértékét tartalmazza. Emellett csak azon költségek feltüntetése volt szükséges a szerződés érvényességéhez, amelyeket a THM számítása során nem vettek figyelembe, a THM számítása során figyelembe vett költségek feltüntetése ugyanakkor a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja szerint nem érvényességi feltétel. A felek közötti szerződés részét képező üzletszabályzat V. fejezete szól a teljes hiteldíjmutató számításáról, visszautal a 41/1997. (III.5.) Kormányrendeletre, mely 8. § (1) bekezdése szerint az ügyfél által

felajánlott fedezet értébecslésének a díját a THM számítása során figyelembe kell venni. A THM rendeletnek megfelelően rögzíti egyébként az üzletszabályzat V.2.b) pontja, hogy a THM számításánál az ügyfél által felajánlott fedezet értébecslésének díját figyelembe veszik. Mivel az értébecslési díjat a THM kiszámítása során figyelembe veszik, ezért azt a szerződésben a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja alapján külön feltüntetni nem kell. A THM százalékos mértékének meghatározása a fogyasztó tájékoztatását szolgálja akként, hogy azáltal az egyes hitelajánlatok összehasonlíthatóvá válnak, azonban nem szükséges azon költségelemek külön feltüntetése, amelyek a THM számításánál már figyelembevételre kerültek. Nem szükséges annak felsorolása sem, hogy a THM számítása során figyelembe vett egyes költségek milyen összegűek vagy mértékűek. Azt a felperes nem bizonyította, hogy a THM számítása során az értébecslés díját az I. rendű alperes nem vette figyelembe.

A 41/1997. (III.5.) Kormányrendelet 11/B. § (1) bekezdés a) pontja kifejezetten akként rendelkezik, hogy devizaalapú kölcsönök esetén a THM számításakor az ügyfél által teljesített fizetéseket forintban kell számításba venni, a szerződésben rögzített THM számításánál a pénzügyi intézménynél alkalmazott, a szerződés megkötését megelőző 10. napján nem régebbi devizaárfolyam figyelembevételével. Az I. rendű alperes az üzletszabályzat V.8. pontjában a jogszabály szövegét átemelve rögzítette, hogy a THM meghatározására a szerződés megkötését megelőző 10. napnál nem régebbi deviza eladási árfolyam figyelembevételével kerül sor. Egyidejűleg rögzítette, hogy a THM mértéke nem tükrözi a hitel árfolyam- és kamatkockázatát. A felperesi hivatkozással ellentétben a jogszabály szövegének szó szerinti átvétele nem ütközik jogszabályba.

Azt a felperes a perben nem is állította és nem is bizonyította, hogy a THM számítására nem az I. rendű alperes által megjelölt és a rendeletben foglaltaknak egyébként megfelelő 2007. február 5. napján érvényes devizaárfolyam figyelembevételével került sor.

Megjegyzzi az ítéltábla, hogy amennyiben a THM a szerződésben nem megfelelően kerül feltüntetésre, úgy a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdésének b) pontja alapján nem érvénytelen, önmagában ugyanis az a tény, hogy a kölcsönszerződésben a THM nem valós adatot tartalmaz, a szerződés semmisségét nem eredményezi (Kúria Gfv.VII.30.068/2017/8.).

Habár fellebbezésében a felperes állította, hogy az üzletszabályzatot nem kapta meg, azonban a közjegyzői okirat 20. pontjában kifejezetten elismerte, hogy az üzlet-szabályzat egy példányát a szerződés aláírásával együtt átvette, annak tartalmát megismerte és elfogadta, annak átadását M. J. tanú is alátámasztotta, ezért ezen hivatkozása nem bizonyított. Az üzletszabályzat a felek szerződésének részévé vált.

Az ítéltábla egyetértett továbbá az elsőfokú bíróság által a szerződésben kikötött devizaalapú elszámolásból eredő árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás megfelelősége körében kifejtettekkel is.

A Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdése a devizaalapú kölcsönben rejlő kockázat feltárásának elsődleges módjaként az írásbeli tájékoztatást tekinti. A tájékoztatás megtörténhet külön kockázatfeltáró nyilatkozattal vagy magába a szerződésbe foglaltan. Ha a hitelező a tájékoztatási kötelezettségének külön szövegezett kockázatfeltáró nyilatkozatban vagy a szerződés rendelkezései között megfelelő tartalommal eleget tesz, sem a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdése, sem más jogszabály alapján nem köteles a tájékoztatást szóban megismételni. Ahogyan az elsőfokú bíróság is helytállóan rámutatott, a fogyasztótól is elvárható, hogy a szerződés megkötése előtt a teljes szerződést, valamint az ahhoz kapcsolódó egyéb okiratokat, így üzletszabályzatot, valamint a részére az üzletszabályzat mellékleteként átadott tájékoztatót is megfelelően átolvassa és értelmezze, az esetlegesen nem értett rendelkezésekről tájékoztatást kérjen. Amennyiben a szerződés, illetőleg annak mellékletei a

megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázat tekintetében tartalmazzák, azonban a felperesi fogyasztó arról azért nem szerez tudomást, mert a szerződést megfelelő alapossággal nem olvassa el, úgy az a Ptk. 4. § (4) bekezdése alapján a kölcsönbevevő terhére esik abban az esetben is, ha külön szóbeli tájékoztatás az árfolyam-kockázatról már nem hangzik el. Jelen perben ugyanakkor az I. rendű alperes M. J. tanúvallomásával azt is bizonyította, hogy a szerződés megkötése során szóban is tájékoztatta az adósokat arról, hogy a hitelnek van egy árfolyam-kockázata, a törlesztőrészek ahhoz képest változnak, hogy hogyan alakulnak az árfolyamok.

A felek közötti szerződésben hivatkozott, a felperes által közjegyzői okiratba foglaltan elismert külön tájékoztató pedig, ahogyan arra az elsőfokú bíróság is rámutatott, az átlagosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó mércéjével mért felperesi fogyasztó számára is egyértelműen tartalmazta, hogy az árfolyamváltozás hatására a törlesztőrészek összege korlátozás nélkül megemelkedhet. Kiemeli, hogy az árfolyamváltozás iránya és mértéke előre nem állapítható meg, s annak lehetősége valós. Kifejezetten utalt arra, hogy az akkor olcsó devizahitelek terhei várhatóan növekedni fognak, melynek mértékét senki sem tudja megjósolni. Az I. rendű alperes tehát az elvárt tartalmú tájékoztatást megadta a felperesnek.

A felperes a perben nem bizonyította, hogy az írásban foglaltaktól eltérően a szerződés megkötése során szóban arról tájékoztatták, hogy a szerződés csak minimális kockázattal jár, ennek bizonyítására a felperes személyes előadása, valamint az érdektelen tanúnak nem tekinthető házastárs vallomása nem elegendő.

A felperes hivatkozott fellebbezésében arra, hogy úgynevezett annuitásos deviza kölcsönszerződést kötött, azaz évről-évre félévenként minden hónapban ugyanazt a részletet kellett volna fizetnie. Az annuitás olyan hitel visszafizetési mód, mely során a kamatperióduson belül azonos összegű törlesztőrészt kell fizetni, devizahitel esetén ez a hitel devizanemében fennálló állandóságot jelent, mely forintban kifejezve havonta változó törlesztőrészt eredményezhet. Az annuitásos devizaalapú hitel esetén tehát a felperesnek adott kamatperióduson keresztül svájci frankban azonos összegű törlesztőrészt kellett fizetnie, azonban a forintban megfizetendő törlesztőrészeinek összege az árfolyamváltozásnak megfelelően változhatott.

A jegybanki alapkamat egy adott ország jegybankja által megállapított referencia kamatláb, az nem azonos a felek által szerződésben kikötött ügyleti kamatlábbal, mely utóbbit a felek határoznak meg. A jegybank a kereskedelmi bankok és központi bank közötti rövid lejáratú betétek és/vagy hitelek kamatát határozza meg az adott országban jellemző inflációnak és a gazdaság általános állapotának megfelelően. Ez ugyan hatással van a banki kamatokra, azonban a felek erre irányuló megállapodásának hiányában önmagában a felek által kikötött ügyleti kamat mértékét közvetlenül nem befolyásolja. Az ügyleti kamat kialakítása során a hitelező számtalan egyéb körülményre van figyelemmel, ezért önmagában a jegybanki alapkamat változása a szerződésre irányadó ügyleti kamat mértékét nem feltétlenül módosítja. Figyelemmel arra, hogy a felek kölcsönszerződésükben a svájci frank jegybanki alapkamatát referencia kamatként sem kötötték ki, a svájci jegybanki alapkamat változásának a felek jogviszonyára hatása nem volt.

Az ítéletábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni az I. rendű alperesnek a másodfokú eljárás során felmerült költségét, melyet az ítéletábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján állapított meg, azonban annak összegét a (6) bekezdésre tekintettel mérsékelte figyelemmel arra,

hogy a másodfokú eljárás során az alperes csupán egy rövid fellebbezési ellenkérelmet készített, illetőleg a megtartott tárgyaláson jelent meg.

A felperes személyes költségmentességére tekintettel a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet alapján az állam viseli.

Debrecen, 2018. április 12.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -